

מ"י 11944/03/16 - סיף חג' מוחמד נגד מדינת ישראל

בית משפט השלום בתל אביב - יפו

מ"י 11944-03-16 מדינת ישראל נ' חג' מוחמד
תיק חיצוני: 99315/2016

בפני	כבוד השופטת רונית פוזננסקי כץ
מבקש	סיף חג' מוחמד
נגד	
המשיבה	מדינת ישראל

החלטה

1. בפניי בקשה לפי פקודת בזיון בית המשפט, אשר עניינה בקשה כי בית המשפט יורה למשיבה למלא אחר הוראות בית המשפט, ולצד זאת יחייב בהוצאות את המשיבה, וזאת נוכח התנערותה מיישום החלטת בית המשפט.

חלק כללי

2. המבקש, תושב שטחים, נעצר בתאריך 6.3.2016 בשעה 11:40 כשהוא בטיילת בתל אביב.

3. מיד עם מעצרו הציג החשוד לשוטרים אישור עבודה לפיו הוא רשאי להיכנס לשטחי ישראל לצרכי תעסוקה, וזאת בכל יום בין השעות 05:55-19:00 (להלן: האישור). האישור ניתן לטובת כניסה ועבודה אצל מעסיק מסוים "כ.ג. אור בע"מ גולן" ברח' אורט 20 אשקלון.

4. נוכח העובדה שהאישור לא היה חתום, התעורר חשדו של השוטר כי המסמך אינו אותנטי. בעניין זה אני מפנה לדוח פעולה המצוי בתיק, חתום על ידי השוטר אטיאס משה וכן להעתק האישור אשר אף הוא מצוי בתיק.

5. בדיקה במסוף המשטרתי העלתה כי המבקש מוכרז כשוהה בלתי חוקי. בדיקה נוספת של השוטר אל מול גורמי צה"ל בשכם העלתה אף היא כי המבקש הינו שוהה בלתי חוקי וכי כלל אינו מחזיק באישור כניסה (ראה דוח פעולה של השוטר אטיאס משה).

6. לצד האמור לעיל, בתשאל שנערך בשטח ע"י השוטרים שעיכב את המבקש, מסר המבקש כי רכש את ההיתר תמורת 2000 ש"ח מאדם ממוצא ערבי שאת שמו ופרטיו אין הוא יודע, פרט לעובדה שפגש בו בצומת גהה. המבקש חזר על גרסה זו גם בחקירתו עמ' 1 שורה 8-31. עוד הוסיף המבקש וסיפר כי עשה זאת ארבע פעמים בעבר, וכי שילם לאותו אחר סך כולל של 8000 ש"ח - עמ' 2 שורה 67 לחקירת המבקש.
7. נוכח המסמכים שהוצגו, הבירור שנערך מול צה"ל וגרסתו של החשוד, סבר השוטרים כי קם חשד סביר וכי קמה עילת מעצר ולפיכך עצר את המבקש, אשר בהמשך הובא בפני בית המשפט.
8. ביום 7.3.2016 הוארך מעצרו של המשיב עד ליום 8.3.2016 ובמועד זה שוחרר המבקש בהחלטת כבוד השופט כחן, זאת לאחר שהמשיבה הודיעה כי האישור תקף. כבר בעת הדיון ביקש ב"כ המבקש כי בית המשפט יפסוק לו פיצוי כספי, ואולם בית המשפט לא נתן דעתו לבקשה זו. לצד זאת, בית המשפט הורה על שחרור המבקש ללא תנאים וכן קבע כי המבקש יתייצב ביום 16.3.16 בפני קצין החקירות אבי פדר על מנת לקבל את האישור שנשלח לבדיקה.
9. נוכח ההשתלשלות שלעיל הגיש ב"כ המבקש שתי בקשות. האחת, פיצוי כספי נוכח העובדה שהמבקש סורב מלהיכנס לישראל בשל פתיחת תיק החקירה וזאת למרות שהציג את פרוטוקול בית המשפט בפני החיילים במחסום. השניה, קבלת פיצוי בגין מעצר השווא, וזאת לפי סעיף 38א לחוק סדר הדין הפלילי.

דיון והכרעה

10. לאחר שעיינתי בחומרים שהונחו בפניי ושמעתי את טיעוני הצדדים, הרי שדינה של הטענה בדבר ביזיון בית משפט להידחות ואנמק.
- א. ראשית אציין כי מן התיעוד אשר בתיק עולה כי המשיבה פעלה באופן מיידי להשיב למבקש את האישור. לשם כך יזמה המשיבה פנייה להשבת האישור בלא בדיקה, וזאת בו ברגע שהתברר כי אין חשד לזיוף. לא זו אף זו אלא שהמשיבה הציעה למסור לב"כ המבקש את האישור ע"מ שיעבירו למבקש.
- ב. שנית, בית המשפט הורה על שחרורו של המבקש ללא תנאים וצייד את המבקש בפרוטוקול ההחלטה. טענתו של המבקש כי כניסתו נמנעה במעברים, אם נעשתה, נעשתה על ידי גורמי צה"ל. בעניין זה אני מפנה גם לתכתובת של קצין חקירות לב ת"א וכן לתגובת המשיבה סעיף 13. משכך הרי שהאחריות לאי יישום החלטת בית המשפט אינה מוטלת על משטרת ישראל דווקא ואיני סבורה כי ניתן במסגרתו של הליך זה לבחון ראיות וממצאים עובדתיים נוספים, אשר עשויים לסייע בהכרעה בשאלת

החבות וקביעת הנזק.

11. בכל הנוגע לפיצוי הכספי, סעיף 38א לחוק סדר הדין הפלילי קובע:
- "נעצר אדם ושחרר בלא שהוגש נגדו כתב אישום, ומצא בית המשפט שלא היה יסוד סביר למעצר, או שראה נסיבות אחרות המצדיקות פיצוי אדם, רשאי הוא לצוות כי אוצר המדינה ישלם לו פיצוי על מעצרו והוצאות הגנתו בסכום שיקבע בית המשפט".
12. כפי שהובהר לעיל הרי שבתיק זה קם החשד הסביר ומכאן שקמה גם עילת המעצר. בכל הנוגע לנסיבות אחרות המצדיקות פיצוי, הרי משהתפוגג החשד הצהירה זאת המשיבה בפני בית במשפט וביקשה לשחרר את המבקש לאלתר.
13. עוד יש לזכור כי בשלב ראשוני הסתמן חשד לגבי חוקיות האישור, ויועמ"ש המשיבה הנחתה את החוקרים לחקור את מעסיקו של המבקש. כמו כן התנהגותו של המבקש בחקירתו ובתשאול תרמו גם הם לחיזוק החשד הסביר כנגדו.
14. מכאן שאין כל מקום לקבל טענה לפיה המשיבה פעלה משיקולים פסולים או התנכלה למשיב והתעלמה מבדיקת טענותיו, ואין מדובר במצב קיצון המלמד על רשלנות מצד הרשות.
15. למעלה מן הצורך מצאתי לנכון להפנות לפסיקה שניתנה במקרים דומים ואשר דחתה בקשות בעלות אופי דומה לזו שבפניי, מנימוקים הנוגעים לקיומם של חשד סביר ועילות מעצר אשר מאיינים את הדרישה לפיצוי. בעניין זה אני מפנה:
- א. מ"י 6233-06-15 מדינת ישראל נ' שיך אלעיד. שם דחה סגן הנשיאה השופט איתי ברסלר תביעה לפיצוי בגין מעצר שווא בהתאם להוראות סעיף 38א לחוק סדר הדין הפלילי כאשר קבע קיומם של חשד סביר ועילת מעצר ככאלה המאיינים את טענת הפיצוי.
- ב. ע"פ 38219-07-15 משטרת מרחב חוף/ מטה מרחב חיפה נ' חג'אזי. שם דחה הרכב המחוזי ברשות סגן הנשיא שפירא את החלטת בימ"ש קמא לפסוק למשיב פיצויים בגין מעצר שווא. בית המשפט קבע כי מעצרו לצורכי חקירה בוצע מטעמים עניינים והתגבש חשד סביר העומד בבסיס עילת המעצר.
- ג. ע"פ (תל אביב - יפו) 42768-09-15 אברהים זבידאת נגד מדינת ישראל, שם קבע הרכב הערעור בראשותה של כבוד השופטת ברלינר כי יש לדחות את ערעור המבקש. במקרה זה נקבע כי הסמכות לדון בשאלת הפיצויים קמה רק לאחר שהתקבלה החלטה בשאלת הגשת כתב אישום. במסגרת זו חידד בית המשפט את עילות הפיצוי וקבע:

"סעיף 38 מונה שתי עילות למתן פיצוי, האחת שלא היה יסוד למעצר, והשנייה שבית המשפט ראה בנסיבות אחרות המצדיקות פיצוי האדם. על מנת שבית המשפט יוכל להחליט בדבר התקיימותה של אחת משתי העילות הנ"ל, חייבת להיות בפניו התמונה המלאה. מדוע נעצר פלוני? מה היה הבסיס הראייתי שהביא למעצרו? האם היה צורך חיוני במעצרו? האם בעקבות מעצרו נעשו פעולות חקירה נוספות? ... כל אלו מתכנסות יחד תחת ההחלטה האם להגיש כתב אישום או לא. עצם ההחלטה יש לה השלכה לעניין הצורך במעצר והאם מדובר במעצר שווא".

ד. במ"ת (ראשון לציון) 1361-08-14 מועצב עטיה נגד מדינת ישראל, דחתה השופטת אפרת פינק את בקשתו של ב"כ המבקש עו"ד ענבוסי לפיצוי בגין מעצר שווא של מסיע שב"ח לישראל. בהחלטתה נקבע כי הליך המעצר אינו המקום הנכון לתבוע פיצוי אלא בהליך אזרחי. בהליכים אלו יש לבחון לא רק את השאלה אם המעצר היה שלא כחוק, אלא גם אם הרשויות פעלו בצורה רשלנית ובלתי סבירה. מפנה לע"א (י-ם) 3006/09 פדרמן נ' מדינת ישראל (20.8.09), ע"א (י-ם) 5001/10 בן גביר נ' מדינת ישראל (25.10.12).

16. נוכח מכלול האמור לעיל הרי שמצאתי לדחות את שתי הבקשות.

17. ככל שהאישור טרם הושב למבקש הרי שהמשטרה תדאג לעשות כן בתוך 7 ימים ממתן ההחלטה.

ניתנה היום, 24 יולי 2016, בהעדר הצדדים.

המזכירות מתבקשת להעביר העתקת ההחלטה לצדדים.